

Несторенко Т.П.

к.е.н., доцент

Бердянський державний педагогічний університет (Україна)

Несторенко О.В.

к.е.н., доцент

Сілезька академія (Польща)

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПЕРЕМІЩЕНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

За останні роки процес цифровізації в Україні значно прискорився. З березня 2020 року встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів для запобігання поширенню в Україні гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, спричинило значне зростання попиту на цифрові послуги і рішення. Цей період став каталізатором швидкої адаптації бізнесу, державних установ до нових умов через впровадження дистанційної роботи, онлайн-освіти та електронного урядування. Багато підприємств перейшли на електронний документообіг, запровадили інноваційні технології для забезпечення безперервності бізнес-процесів, громадяни активно користувалися електронними сервісами для отримання державних послуг. Суттєві зміни відбулися й у сфері вищої освіти. Перехід на дистанційне навчання став вимушеним, але важливим заходом, який дозволив забезпечити безперервність навчального процесу під час карантину. Університети та інші навчальні заклади були змушені швидко адаптуватися до нових умов [1, 3], активно впроваджуючи онлайн-платформи навчання, такі як Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams та інші. Викладачі та студенти були змушені опановувати нові цифрові інструменти [5], що сприяло вдосконаленню їхніх цифрових навичок та компетенцій. Цифровізація освіти також сприяла розвитку електронних бібліотек, доступу до онлайн-курсів та навчальних матеріалів, що значно розширило можливості для самоосвіти та професійного розвитку. З'явилися або набули значного поширення різноманітні форми та інструменти онлайн-навчання, такі як вебінари, віртуальні лабораторії та інтерактивні лекції, які зробили навчальний процес більш гнучким та адаптованим до потреб студентів.

Війна, яку Росія веде проти України з 2014 року, окупація певних територій в південно-східній Україні призвели до суттєвих змін у сфері цифровізації бізнесу, організацій, установ, закладів освіти [4]. Наприклад, університети, що були переміщені весною 2022 року (зокрема, Бердянський державний педагогічний університет – БДПУ), можуть здійснювати освітню діяльність лише в онлайн-форматі. Варто зазначити, що все своє майно БДПУ залишив на окупованій території. Студенти, викладачі та співробітники університету розкидані по всьому світу. З весни 2024 року ситуація суттєво ускладнилася серйозною енергетичною кризою через руйнування великої частки енергетичної інфраструктури України.

Все це стало черговим стимулом для підвищення рівня цифровізації всіх процесів переміщених вишів. Наприклад, у навчальному процесі БДПУ активно

використовуються платформи Moodle, Microsoft Teams, Zoom. Водночас проблеми з електропостачанням, постійні сигнали тривоги та необхідність ховатися в укриттях призвели до того, що процес навчання часто відбувався в форматі асинхронного навчання. Тому в організації навчального процесу в БДПУ використовуються платформа Moodle, месенджери Telegram, Viber, корпоративна електронна пошта. В умовах війни в Україні активно продовжується цифровізація процесу надання державних послуг – через платформу Дія [2]. Кількість державних послуг, які можна отримати онлайн, постійно збільшується. Особливо це важливо для громадян, які перебувають за кордоном чи на окупованих територіях і не мають можливості фізично зв'язатися з Центрами надання адміністративних послуг. Прикладом державно-приватного партнерства є співпраця держави з банками (як державними, так і приватними) щодо автентифікації громадянина на платформі Дія – підтвердити свою особу на платформі можна через онлайн-авторизацію у своєму банку. Усе це суттєво спрощує доступ до державних послуг та значно скорочує витрати часу та коштів користувачів платформи.

Таким чином, прискорена цифровізація в Україні під впливом карантину та повномасштабної війни стала ключовим фактором адаптації як бізнесу, так сфери освіти до нових умов. Впровадження цифрових рішень дозволило організаціям продовжувати свою діяльність, забезпечити безперервність процесів і швидко реагувати на виклики. Онлайн-інструменти, електронний документообіг та віддалена робота стали невід'ємною частиною як сучасного бізнесу, так і освітнього процесу, сприяючи зростанню їх ефективності.

Список використаних джерел

1. Гура В., Несторенко Т., Макаренко Т. Дослідження категорії «освітня послуга»: міждисциплінарний підхід. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, 2022, №2, с. 91-104. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-2-91-104>
2. Державні послуги онлайн. Дія. URL: <https://diia.gov.ua/> (дата доступу – 10.08.2024).
3. Nestorenko, T. (2016). Economic Impact of International Students on a Host City: Case of the University of Economics in Bratislava. 3rd Teaching & Education Conference, the International Institute of Social and Economic Sciences, June 28 – July 1, 2016, Barcelona. URL: <https://ideas.repec.org/p/sek/itepro/3906577.html> (дата доступу – 12.08.2024).
4. Nestorenko T., Nestorenko O., Peliova J. Displaced and Fake Universities – Experience of Ukraine. Economic, Political and Legal Issues of International Relations 2017. 9.-10. júna 2017, Virt, Volume of Scientific Papers. Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta medzinárodných vzťahov, 2017, s. 265-271. URL: <https://11l.ink/MP0jV> (дата доступу – 11.08.2024).
5. Ostenda A., Kravchenko N., Istomina D., Aliksieieva G., Nestorenko T., Horbatiuk L. Роль засобів ІКТ в організації процесу інформування учнів під час карантину. Zeszyty Naukowe WST, 2022, №15, p. 109-126. <https://doi.org/10.54264/0037>.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БРАТИСЛАВІ (СЛОВАЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
(НІМЕЧЧИНА)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ТРИНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(13 вересня 2024 р.)**

*Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності*

Янковому Олександрю Григоровичу присвячується

Одеса-ОНЕУ
2024

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF
UKRAINE
ODESSA NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
UNIVERSITY OF WARMIA AND MAZURY IN OLSZTYN
(POLAND)
WSB UNIVERSITY (POLAND)
UNIVERSITY OF ECONOMICS IN BRATISLAVA (SLOVAKIA)
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
(GERMANY)
KYIV NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
LVIV UNIVERSITY OF TRADE AND ECONOMICS
ODESSA POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY**

**ECONOMIC OF ENTERPRISE:
MODERN PROBLEMS OF THEORY AND
PRACTICE**

**PROCEEDINGS OF
THE THIRTEENTH INTERNATIONAL SCIENTIFIC
CONFERENCE**

(13 September 2024)

Department of Economics of Enterprise and Business Organization

Dedicated to Oleksandr Hryhorovych Yankovyi

Odesa-ONEU
2024

УДК 334.716 (043.2)
Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції

Укладачі:

Грінченко Р.В. – доктор економічних наук, професор.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали тринадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 13 вересня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. 398 с.

Для здобувачів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій.

© Одеський національний економічний університет, 2024

Панченко О.Д. ОБЛКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ	325
Швець М.І., Шевчук О.В. ВПЛИВ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КРИЗ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	327
СЕКЦІЯ 8. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОГО ОТОЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА	
Humeniuk V., Betlej A. COMPETITION POLICY IN CARPATHIAN EUROREGION COUNTRIES	330
Бездушна Ю.С. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА НЕПРЯМИХ ЗБИТКІВ АГРОПІДПРИЄМСТВ ВІД ВІЙНИ	332
Бездушний Р.П. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ АГРАРНОЇ СТАТИСТИКИ В УКРАЇНІ	334
Веклич В.А. ДЕФІЦИТ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	337
Вонберг Т.В., Куриліна М.В. ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА РИНОК ПРАЦІ ТА ПРОЦЕСИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	339
Кириченко А.В. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОГО ОТОЧЕННЯ ОПТОВОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ	342
Кічук О.С. ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ	344
Кошельок Г.В., Павлова О.А. ВИКЛИКИ ІТ-СФЕРИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ТА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	346
Лисенко Г.П. ДІЯЛЬНІСТЬ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	348
Лінькова О.Ю. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЕКОСИСТЕМИ	350
Несторенко Т.П. Несторенко О.В. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПЕРЕМІЩЕНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ	352
Нісходовська О.Ю. ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА	354
Проскурня В.М. КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: АГРАРНА СПЕЦИФІКА	356
Сергіянський С.Г., Анікейчик П.Ю. РОЛЬ БАНКІВСЬКИХ ДЕПОЗИТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ	358
Тутов В.О. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ В УКРАЇНІ	360
Фімяр С.В., Присяжненко В.М. ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	362
Чернова В.В. РИЗИКИ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	365